

Kvalitetsgarantier 2015

Barn o Ungdom

Förskolor

Fritid

Barn i behov av särskilt stöd

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
Barn och ungdom

Lindhagensgatan 76
Box 49039
100 22 Stockholm
Växel 08 508 08 000
Fax 08 508 08 099
kungsholmen@stockholm.se
www.stockholm.se

Innehåll

Marieberg och Essingeöarnas förskoleområde	3
Hornsbergs förskoleområde	10
Kungsholmens södra förskoleområde	14
S:t Eriks förskoleområde	18
S:t Görans förskoleområde	21
Fredhäll och Kristinebergs förskoleområde	25
Preventionsenheten Fält och fritid	31
Stockholms Habiliteringsenheter	39

Kvalitetsgaranti - Marieberg och Essingeöarna

Förskoleområdet består av sju förskolor med cirka 400 barn och cirka 90 anställda.

Förskolornas verksamhet vänder sig till barn i åldrarna 1-5 år vars vårdnadshavare förvärvsarbetar, studerar, är arbetsökande eller föräldralediga med nyfött syskon.

Mål och Vision

- Barnen blir världsmedborgare i ett samhälle där det livslånga lärandet står i fokus
- Vår verksamhet främjar barnens utveckling och lärande under sina första år i livet så att de känner en livslång lust att lära
- Verksamheten förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som vårt samhälle vilar på
- Barnens personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer främjas genom ett medvetet arbete och förhållningssätt på förskolorna i nära samarbete med hemmen

Presentation av förskolorna:

Förskolan Taffelberget, Rålambsvägen 10A i Marieberg med tre avdelningar där två avdelningar är för de yngre och den tredje för de äldre. Förskolan har egen kock som lagar mat från grunden. Förskolan har egen gård och är inrymd i ett flerfamiljhus som drivs av en bostadsrättsförening som tillhör HSB. Städning sköts av anställd lokalvårdare.

Förskolan Vita Villan, Primusgatan 103 på Lilla Essingen. Förskolan har två våningsplan. På den övre våningen, Vinden, går de minsta barnen och på Vattnet på undervåningen går de äldre. Varje våning har sedan delat barngruppen ytterligare efter barnens behov och ålder. Maten lagas på plats och serveras i bufféform. Förskolan har en lekterrass samt en mindre gård i marknivå. Städning sköts av anställd lokalvårdare. Förskolan hyrs av bostadsrättsförening.

Förskolan Luxviken, Primusgatan 57 på Lilla Essingen har två avdelningar. Förskolan har egen kock som lagar mat från grunden. Förskolan är belägen i ett SKB hus med egen gård. Städning sköts av anställd lokalvårdare.

Förskolan Vängåvan, Norrskogsvägen 17 på Stora Essingen har två avdelningar. Maten levereras från förskolan Skogsmarken. Förskolan

har en egen mindre gård i anslutning till Vängåvans parklek. Förskolan hyrs av Temporent. Städning sköts av anställd lokalvårdare.

Förskolan Galaxen, Essingestråket 24 på Stora Essingen har två avdelningar. Maten levereras från förskolan Skogsmarken. Förskolan ligger i markplan i anslutning till Essingeskolan och har en egen gård. Städning sköts av anställd lokalvårdare. SISAB är hyresvärd.

Förskolan Skogsmarken, Skogsmarksvägen 17 är en femavdelnings förskola. På förskolans övre plan finns två småbarnsavdelningar och på nedre plan finns en småbarnsavdelning och två avdelningar för äldre barn. Det finns en gård på respektive plan. Förskolans två kockar lagar mat från grunden till Skogsmarken, Galaxen och Vängåvan. Städning sköts av anställd lokalvårdare. En bostadsrättsförening är hyresvärd.

Förskolan Konradsberg, Rålambsvägen 26 är en femavdelnings förskola. Förskolan är inrymd i lärarhögskolans tidigare lokaler med tillhörande gård tidigare skolträdgård. Städning sköts av anställd lokalvårdare. SISAB är hyresvärd.

Verksamheten utgår från de styrdokument förskolan har att arbeta utifrån: Läroplanen för förskolan, LpFö, 2010 Stockholms stads förskoleplan, FN:s barnkonvention och Kungsholmens stadsdelsnämnd och Kommunalfullmäktiges mål. Utifrån dessa riktlinjer erbjuder vi en verksamhet innehållande omsorg, demokratisk fostran och lärande.

Vår värdegrund lyfts in i det dagliga arbetet och gemensamma reflektioner och dialoger om betydelsen av ett gott förhållningssätt. Varje avdelning/ hemvist skriver även en plan mot kränkningar och utanförskap som revideras varje halvår.

Vår verksamhet är ett komplement till hemmet och vi lägger stor vikt vid att våra föräldrar ska känna förtroende och trygghet då de lämnar sina barn hos oss. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och få ett positivt bemötande och en känsla av delaktighet och ömsesidig respekt.

Vi vill ge barnen en förskoletid som de kan minnas med stor glädje, allt roligt de varit med om och lärt sig och att det funnits trygghet med vuxna som utmanat och stöttat dem på ett professionellt sätt. Vi vill ge dem egna kunskaper och färdigheter så de kan utvecklas till starka, självständiga, nyfikna och sociala individer med förmågor till samspel med andra. Vi ser barnens egen lek som en viktig arena. Vi vet att barnen är kompetenta med rätt till inflytande.

Pedagogernas kompetens, engagemang och lyhördhet är av stor vikt för förskolans utveckling därför erbjuds fortbildning/ handledning/ reflektion/ pedagogiskt nätverk/ studiebesök och pedagogiska forum.

Alla barn ska garanteras att bli sedda och lyssnade till, därför blir reflektion över verksamheten, en god dokumentation och uppföljningar viktiga.

Vi arbetar mycket med att stimulera barnens språkliga, matematiska och naturvetenskapliga kunskaper genom att lyfta in det i alla vardagliga situationer på ett naturligt men medvetet sätt. Även projektarbeten med inriktning på dessa områden ligger över längre perioder som följs upp och utvecklas kontinuerligt av personal och barn.

Vi ser litteratur och bokläsning som ett prioriterat område för barns fortsatta språkutveckling. Varje förskola har ett läsombud och ett samarbete med biblioteket.

Lek i skog och park ser vi som viktigt för barnens utveckling och trivsel. Förskolorna i området arbetar över lag för en sund livshållning och lägger stor vikt på rörelse, utevistelse och en god kosthållning. Förskolorna betonar också arbetet med hygienrutiner för att minska infektioner.

Övergripande organisation

Förskoleområdet leds av förskolechef och biträdande förskolechef, pedagogisk utvecklingsledare och administratör.

Varje förskola har en arbetsplatsledare som ingår i områdets "styrgrupp" med ledningen. Varje vecka möts avdelningsledande förskollärare och ledning i veckomöten.

Ledning har arbetsplatsträffar på respektive förskola varje månad för dialog med samtliga medarbetare.

Pedagogerna har utbildning som förskollärare och barnskötare.

ÅTAGANDE

Barnen har respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Vår verksamhet utgår från det enskilda barnet såväl som gruppen. Varje barn möts av nyfikenhet och lyhördhet från oss vuxna så att vi lär känna barnet och dess personlighet och behov. Pedagogerna arbetar nära barnen i lek och utforskande för att kunna se, höra, bekräfta och utmana. Vi arbetar aktivt för att inkludera barn med särskilda rättigheter genom att vi synliggör olikhet som en tillgång. Planen mot diskriminering och kränkande behandling garanterar att förskolans miljö är fri från fördomar och kränkningar. Barnen får pröva sig fram och lösa problem själva, samspela med andra för att bli självständiga i sitt tänkande. Barnen uppmuntras att ta för sig utan att det sker på någon annans bekostnad. Vi visar att vi tror på dem. Vi eftersträvar mer könsneutral miljö och material. Vi arbetarmedvetet utifrån ett

genusperspektiv. Vi använder oss av närmiljön genom våra projekt för att därigenom skapa relationer och sammanhang till den.

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande

På varje förskola finns en språkansvarig pedagog. Utvecklingsarbete utgår från Skolverkets "Utvärdering, uppföljning och utvärdering" samt "Lyssnandets pedagogik" av Ann Åberg. Vi utvecklar projektarbeten och den pedagogiska dokumentationen för att synliggöra barnets läroprocess, genom nätverk, pedagogiskt forum och reflektioner. Barnen utmanas i logiskt tänkande genom att få utmaningar, öppna frågor, möjlighet att ställa hypoteser samt tid att tänka och komma fram till egna lösningar. Barnen använder språket i reflektioner med varandra, pedagoger och föräldrar som ett verktyg i sitt skapande och förståelse för omvärlden. Barnen erbjuds många olika uttrycksformer/språk förutom det talade språket som exempelvis måleri, dans, drama och lera. Barnen erbjuds ett varierande utbud av material för experimenterande, bygglek och matematiska lekar. Barnen har tillgång till material och miljöer som utmanar kreativitet och nyfikenhet. Miljöerna är föränderliga utifrån barnens intressen och behov. Dialogen är vårt viktigaste verktyg. Vi arbetar med smågrupper.

Barnen är delaktiga i demokratiska processer.

Vi arbetar med pedagogisk dokumentation så att barnen själva kan följa hur deras önskemål och tankar tas tillvara. Förskolan förmedlar demokratiska värderingar där alla barn får uttrycka sina tankar och önskemål. Pedagogens utmaning blir att tolka och stödja olika uttrycksformer. Barnen får stöd för frågor och teorier, då pedagogerna är aktivt närvarande och medforskande. Barnen ser sitt eget lärande då det synliggörs genom dokumentation som finns tillgänglig i deras närmaste lärmiljö. Barnet ges därmed möjlighet att reflektera och bli medvetet över sig själv, sina behov och sina önskemål. Barnen erbjuds en omväxlande lekmiljö där materialet är tillgängligt, inbjudande, överblickbart och välordnat. Vi vuxna är goda förebilder och visar att allas synpunkter är viktiga. Vi har ett respektfullt och inlyssnande förhållningssätt.

Förskola och hem samverkar med varandra utifrån sina olika roller

Vi skapar aktivt en relation med föräldrarna och bjuder in till delaktighet och samverkan. Vi har skapat olika former för dialog som muntlig/ skriftlig information, föräldramöten, förskoleråd, utvecklingssamtal, samtal, utvärderingar, enkäter och samkväm. Vi är lyhörda för att frågor och behov kan skilja mellan familjer. Vi kommunicerar den barnsyn vi arbetar efter, "det kompetenta barnet", så att föräldrar förstår syftet med den pedagogiska verksamheten och hur

vi kopplar det till våra åtaganden. Vi arbetar med en föräldraaktiv inskolningsmodell där föräldrar medverkar under hela inskolningsperioden, som oftast är några dagar, för att de på så sätt kan få en egen bild av verksamheten. Vi erbjuder alla föräldrar minst ett utvecklingssamtal och ett föräldramöte per år. Vi erbjuder föräldrar att representera i förskoleråd med förskoleledning och pedagoger. Vi ger information om förskolans mål, åtaganden, verksamhetsplaner, avdelningsplaneringar och styrdokument för verksamheten. Avdelningarna skriver veckobrev via nätet till föräldrarna. Vi ger information om vart man kan vända sig för idéer, frågor och funderingar runt verksamheten samt klagomål. Vi bjuder in till olika former av samkväm som projektutställningar och lucia. Vi erbjuder överflyttningssamtal vid överflyttningar mellan avdelningar, uppföljningssamtal en tid efter inskolning och avslutningssamtal inför skolstarten.

Barnen får en bra och väl fungerande övergång till fortsatt lärande i förskoleklass

Vi arbetar utifrån stadsdelens samverkansplan förskola- skola. Främst samarbetar vi med närliggande skolenheter dit de flesta barnen går från förskoleområdet. Ledningspersoner och pedagoger möts i planeringsmöten. Förskolans pedagoger arbetar aktivt med att stärka barnens tro på sig själva och finns som stöd och vägledning. Barnen från olika förskolor i samma närområde, som ska till samma skolenhet, möts under vårterminen i olika sammanhang. Verksamheten i förskolan ger färdigheter och kunskaper som är grundade från förskolans läroplan och barnens egna intressen. Vårens utvecklingssamtal ersätts av ett avslutningssamtal.

Barn och ungas rättigheter respekteras enligt barnkonventionen

De pedagogiska miljöerna erbjuder många olika variationer i material som i en tecknarhörna där det till exempel finns kol, blyerts, tusch, kritor och olika färg, form, struktur och storlek på papper. Projekt och miljöer som erbjuder olika uttrycksformer som måleri, lera, dans och drama. Vi erbjuder både stora och små sammanhang och mötesformer för att ska kunna uttrycka sig. Pedagogisk dokumentation förtydligar varje barns färdigheter. Vi ser konfliktsituationer som en möjlighet till dialog och förhandling.

Förskolorna erbjuder ett varierat kulturutbud

Vi arbetar med tema/projektform och i små grupper. Barnen får ta del av stadens utbud av kultur i parker, på scener, gator och bibliotek. Vi samarbetar med biblioteken och startar ett läsprogram som ska väcka medvetenhet om litteraturens värld och ökad läslust.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas.

Tycker du att vi på något sätt brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till personal på ditt barns avdelning. Känner du dig inte nöjd kontakta förskolechef Monica Bellman tfn 08- 508 08 127 eller bitr.förskolechef Jill Lantto tfn 08- 508 08 738

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre!

Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på förskolan, i stadsdelsförvaltningens reception på Lindhagensgatan 76 på Kungsholmens stadsdelsförvaltnings hemsida på Internet, www.stockholm.se/kungsholmen.

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetsplatsträffarna och används i förbättringsarbete. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker.

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar så är du välkommen att kontakta förskolechef Monica Bellman

08- 508 08 127

E- post: monica.bellman@stockholm.se

Stockholm den 30 januari 2015

Monica Bellman

Förskolechef

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-02-19

Kvalitetsgaranti - Hornsberg

Hornsbergs förskoleområde består av sju förskolor där ca 410 barn är inskrivna.

Förskolan Love, Love Almqvist väg 4c

Förskolan Vågen, Nordenflychtsvägen 30

Förskolan Eden, Pär Lagerkvist gata 8-10

Förskolan Fröjden, Nordenflychtsvägen 73-75

Förskolan Hagen, Mariedalsvägen 1

Förskolan Pärlan, S:t Göransgatan 147 nb

Förskolan Havet, S:t Göransgatan 147 1tr.

Hornsbergs förskolor lägger grunden till ett livslångt lärande i en verksamhet som är rolig trygg och lärorik.

I samverkan med hemmet skapar förskolan bästa möjliga förutsättningar för varje barn att utvecklas.

Hornsbergs förskolors verksamhet utgår från förskolans läroplan Lpfö 98 reviderad 2010, förskoleprogram för Stockholms stad samt Kungsholmens stadsdelsnämnds mål.

Vision: Barnen blir världsmedborgare i ett samhälle där det livslånga lärandet står i fokus. (gemensam för Kungsholmen)

ÅTAGANDE

Barnen har respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Vi arbetar för att bemöta varje barn som individer oavsett klass, kön, religion, etnicitet och ser till att alla barn ges samma möjligheter och utrymme. Alla barn, föräldrar och pedagoger ska bemötas med öppenhet och respekt. Vi arbetar för att förebygga och ingripa mot alla former av diskriminering och mobbing. Vi visar på och lär barnen att vara goda kamrater och att visa hänsyn och respekt för varandras olikheter och åsikter. Vi synliggör och reflekterar kring kulturella skillnader genom att använda oss av litteratur, musik, språk, samtal, sånger samt olika material. Pedagogerna är delaktiga och närvarande i barnens aktiviteter och lek som vägledare och samtalspartner. Vi arbetar för att stärka barnens självkänsla genom att de får komma till tals och bli bekräftade. Vi stödjer barnens empatiska utveckling genom att uppmuntra hjälpsamhet och ge dem verktyg för att utveckla sin samarbetsförmåga i leken. Vi uppmuntrar barnen att våga uttrycka och

hantera sina känslor, genom att lyssna på och bekräfta dem. Vi synliggör och reflekterar kring barnens olika erfarenheter och kunskaper.

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande

Den pedagogiska miljön är utvecklande, lockar till lek och är tillgänglig för alla barn. Rikligt och varierat pedagogiskt material finns och används utifrån barnens intressen och önskemål. Vi har ständiga diskussioner om hur man kan förbättra miljön ute och inne som ger barnen utmaningar och stimulans. Matematiken är en del av den dagliga verksamheten. Material finns som främjar barnens nyfikenhet att undersöka, jämföra, sortera, dra slutsatser och öppna upp för barnens intresse till matematik. Vi reflekterar kring barnens språkutveckling. Hur de uttrycker sig och hur de kan återberätta en lek, saga eller upplevelse och hur de kommunicerar med varandra. Vi berikar barnets språk med högläsning och förklarar nya ord. Vi har mindre grupper vid olika tillfällen då vi pratar och diskuterar mycket, där alla barn får komma till tals och ge uttryck för sina uppfattningar och känslor.

Barnen är delaktiga i demokratiska processer.

Vi värnar om barns möjlighet till konstruktiv lek både ute och inne. Pedagogerna finns nära barnen i deras lek och lärande som goda förebilder och som stöd och hjälp i deras beslut och handlingar. De ställer öppna frågor och ger inga färdiga svar utan utmanar barnen att se lösningar tillsammans och tänka själva. Miljön ska möjliggöra till enskild lek samt lek i små och stora grupper. Den pedagogiska miljön är under ständig utveckling för att kunna möta både det enskilda barnet och gruppens behov.

Förskola och hem samverkar med varandra utifrån sina olika roller.

Redan vid inskolningen får föräldrar inblick i vår verksamhet samt får information om hur samverkan mellan förskola och hemmet fungerar. Vårdnadshavare får både skriftlig och muntlig information samt namn och telefon till förskolerådsrepresentanter. Föräldrarnas informationskanaler är pedagogisk dokumentation, informationsbrev, föräldramöten, förskolerådsmöten samt utvecklingssamtal. Vi erbjuder och uppmuntrar föräldrar att vara med sina barn i verksamheten när de så önskar och kan.

Barnen får en bra och väl fungerande övergång till fortsatt lärande i förskoleklass.

Enhetens femåringar har regelbundna träffar med fokus på socialt samspel, språk, matematik och naturvetenskap. Vi gör skolbesök på vårterminen samt deltar i de aktiviteter som är riktade till Kungsholmens blivande förskoleklassbarn, i denna arbetsgång ingår även överlämningssamtal med mottagande lärare och föräldrar. Vi arbetar efter planen för samverkan förskola-skola som finns i stadsdelen för övergång till förskoleklass.

Hornsbergs förskolor erbjuder ett varierat kulturutbud

Ha tillgång till kultur i form av eget skapande. Barnen skall alltså både få intryck och skapa egna uttryck.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas. Tycker du att vi på något sätt brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till närmast berörd pedagog. Känner du dig ändå inte nöjd så kontakta förskolechef Margarita Sanchez 508 08 303 eller biträdande förskolechef Birgitta Herne 508 08 305

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre. Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på förskolan, i Stadsdelsförvaltningens reception på Lindhagensgatan 76 eller på Kungsholmens Stadsdelsförvaltnings hemsida: www.stockholm.se/kungsholmen.

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetsplatsträffar och används i förbättringsarbetet. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker.

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar så är du välkommen att kontakta

förskolechef Margarita Sanchez

08-508 08 303 e-post: margarita.sanchez@stockholm.se

eller biträdande förskolechef Birgitta Herne

08-508 08 305 e-post: birgitta.herne@stockholm.se

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-
02-19

Kvalitetsgaranti - Kungsholmen södra

Inom Kungsholmens södra förskoleområde arbetar vi aktivt för att uppnå Kungsholmens vision "Barnen ska bli världsmedborgare i ett samhälle där det livslånga lärande är i fokus". Området omfattar sex förskolor med ca 410 barn inskrivna.

Förskolan Eira, Kungsholms hamnplan 6

Förskolan Gambrinus, Gambrinusgatan 6

Förskolan Myntet, Hantverkargatan 5 S

Förskolan Pilgården, Bolindersplan 1-3

Förskolan Pipers, Pipersgatan 29

Förskolan Serafen, Serafimergränd 7

Förskolorna erbjuder en pedagogisk verksamhet till barn i åldrarna 1-5 år och utgår från förskolans nationella styrdokument, förskoleprogram för Stockholm Stad samt Kungsholmens stadsdelsnämnds mål.

Kungsholmens södra förskoleområde arbetar utifrån att alla barn är kompetenta och jämbördiga medborgare i vårt samhälle. Alla barn på förskolan är vårt gemensamma ansvar och all personal visar och agerar genom sitt bemötande att hen respekterar alla individer och arbetar för de demokratiska värden som vårt samhälle vilar på. Pedagogerna har kunskap om och förståelse för barnens läroprocesser och arbetar medvetet för att utveckla detta. Barnen på våra förskolor ska erbjudas en utmanande, inspirerande och tillgänglig miljö där atmosfären präglas av nyfikenhet, samarbete, lyhördhet, närvaro och engagemang.

Barnens familjer ska med förtroende kunna lämna sina barn i vår verksamhet och som komplement bildar förskolornas arbeten en helhet mellan fostran, omsorg och lärande.

Ledningen består av förskolechef, biträdande förskolechef, pedagogiska utvecklare/handledare med stöd av en administrativ assistent.

ÅTAGANDE

Barnen har respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Förskolornas pedagoger arbetar medvetet med demokratiska värderingar och ser till att verksamheten utgör en social och mångfasetterad miljö som präglas av ett kollegialt lärande. Pedagogernas förhållningssätt ser till barnens styrkor och bemöter dem utifrån deras behov, intressen och förutsättningar. Pedagogerna är närvarande och medforskade i verksamheten och arbetar systematiskt med att utveckla den pedagogiska miljön.

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande

Pedagogerna är språkliga förebilder och utmanar barnen genom att ställa frågor, ge barnen taltid och talutrymme samt lyssna aktivt på dem då de beskriver, berättar och förklarar. Pedagogerna läser, sjunger, dramatiserar och använder rim och ramsor tillsammans med barnen. Pedagogerna uppmuntrar andra modersmål än svenska genom samtal om olika kulturer, läser litteratur från andra länder samt sjunger visor från andra kulturer. Pedagogerna arbetar och utmanar barnen i matematiskt och naturvetenskapligt tänkande genom att låta dem jämföra, sortera, dra slutsatser, uppskatta antal samt komma fram till olika lösningar. Pedagogerna är lyhörda och medvetna om att ge barnen förutsättningar för att utveckla lek och samspel genom att erbjuda tid, material, lokaler och aktiva val.

Barnen är delaktiga i demokratiska processer.

Barnens intressen, förmågor och tankar är grunden för projektarbeten och olika aktiviteter. Pedagogerna är närvarande och inlyssnande och alla barn respekteras för sina val. Barnen är delaktiga i utformningen av den pedagogiska miljön och pedagogerna är lyhörda för att miljön gynnar både flickors och pojkars intressen och behov. Genom olika forum för möten och samtal under dagen på förskolorna finns möjligheter för barnen att uttrycka sina val, förslag och åsikter.

Förskola och hem kompletterar varandra utifrån sina olika roller

I den dagliga kontakten är samtlig personal lyhörda och tillmötesgående för vårdnadshavares/föräldrars åsikter och synpunkter. Pedagogerna erbjuder utvecklingssamtal där samtal förs om barnets trivsel och utveckling. Pedagogerna dokumenterar verksamheten som vårdnadshavare/föräldrar kontinuerligt kan ta del av.

Barnen får en bra och väl fungerande övergång till fortsatt lärande i förskoleklass.

Förskolornas pedagoger arbetar utifrån Kungsholmens plan för övergången från förskola till skola. Flertalet av förskolorna har särskilt riktad gruppverksamhet med de blivande förskoleklassbarnen där socialt samspel, språk, matematik och skapande arbetas med på ett utforskande, utmanande och lustfyllt sätt.

Kungsholmens södra förskoleområde använder sig av ekologiska livsmedel

Kockarna på förskolorna följer och är uppdaterade på stadens upphandlingar och livsmedelsverkets rekommendationer. Kockarna följer och arbetar utifrån Kungsholmens riktlinjer för mat och måltider.

Kungsholmens södra förskoleområde erbjuder ett varierat kulturutbud.

Barnen får uppleva och delta i kulturella aktiviteter både inom förskolan som likväl aktiviteter utanför som ex. biblioteksbesök, förskolornas projektarbeten samt teaterbesök. Barnen erbjuds eget skapande i en tillåtande kreativ miljö.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas. Tycker du att vi på något sätt brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till närmast berörd pedagog. Känner du dig ändå inte nöjd så kontakta t.f förskolechef Lena Ådahl.

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre. Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på förskolan, i Stadsdelsförvaltningens reception på Lindhagensgatan 76 eller på Kungsholmens Stadsdelsförvaltnings hemsida: www.stockholm.se/kungsholmen.

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetsplatsträffar och används i förbättringsarbetet. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker.

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar så är du välkommen att kontakta

T.f förskolechef Lena Ådahl

076-1208761 e-post:lana.adahl@stockholm.se

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-
02-19

Kvalitetsgaranti - S:t Erik

Vision - Barnen blir världsmedborgare i ett samhälle där det livslånga lärandet står i fokus.

Förskolans är en plats för gemenskap, lärande, möten och vänskap. En plats där olikheter samspelar och värden skapas.

Förskolans målgrupp är alla våra ca.400 barn med placering på någon av våra förskolor.

Vår mångfald i val av förskola är:

- Förskoleverksamhet på två- eller fleravdelningsförskolor.
- Några av våra förskolor arbetar övergripande som en sammanhängande verksamhet.
- Förskola med avdelning för barn med finska språket som modersmål

ÅTAGANDE

Barnen har respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö

- Vi arbetar utifrån områdets pedagogiska år som ger möjlighet till ökad måluppfyllelse. Året skapar fokus genom struktur och delaktighet. - Verksamheten utgår från det enskilda barnet såväl som gruppen. - Barn lär i interaktion med varandra. Våra miljöer erbjuder mötesplatser för barnen. - Pedagogisk dokumentation bidrar till att barnen utvecklar sin förmåga till samarbete, kooperativt lärande, problemlösning och självständigt tänkande. - Vi vägleder och stödjer barnen i att hantera och lösa konflikter utifrån demokratiska värden. - Pedagogerna är goda förebilder

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande

Vi arbetar utifrån områdets pedagogiska år som ger möjlighet till ökad måluppfyllelse. Året skapar fokus genom struktur och delaktighet. - Verksamheten utgår från det enskilda barnet såväl som gruppen. - Barn lär i interaktion med varandra. Våra miljöer erbjuder mötesplatser för barnen. - Högläsning och IKT bidrar till att barnen utvecklar sin förmågor och sin kreativitet. - Pedagogisk dokumentation bidrar till att barnen utvecklar sin förmåga till samarbete, kooperativt lärande, problemlösning och självständigt tänkande. - De pedagogiska miljöerna är utvecklade och tillgängliga och materialet i dessa är utvecklat och utmanande. -

Barnen är delaktiga i demokratiska processer

- Vi arbetar utifrån områdets pedagogiska år som ger möjlighet till ökad måluppfyllelse. Året skapar fokus genom struktur och delaktighet. - Vi arbetar med pedagogisk dokumentation vilket bidrar till att barnen utvecklar självförtroende och är delaktiga. - Vi stödjer barnen att förstå och handla efter demokratiska värden, genom att det finns olika arenor som ger möjlighet för barnen att göra sina röster hörda och känna delaktighet. - Vi möjliggör för barnen att prova både egna och andras teorier. Vi arbetar i projekt för att sätta fokus på något som är intressant att utforska. - Vi skapar förutsättningar i den pedagogiska miljön för att barnen ska få syn på mer än de redan vet, få fördjupa sig, tid att ställa frågor, få undersöka själva och leta svar och lösningar. - Vi arbetar med pedagogisk dokumentation bla. för att få syn på barnens läroprocesser.

Förskola och hem samverkar med varandra utifrån sina olika roller

- Vi har ett ”föräldraår” som visar alla delar under ett pedagogiskt år som gäller föräldrasamverkan. - Vi använder oss av föräldraaktiv inskolning eftersom den lägger grunden för en bra och givande relation mellan barn, vårdnadshavare och förskola. - Det finns ett varierat utbud av samverkan mellan vårdnadshavare och förskola där den dagliga kontakten är grunden. - Vi erbjuder två föräldramöten/år - Vi erbjuder utvecklingssamtal - Vi erbjuder möjlighet till deltagande i två förskoleråd/år - Vi erbjuder möjlighet till inflytande genom deltagande i Förskoleundersökningen. - Vi erbjuder regelbundna informationsbrev från såväl pedagoger som ledning.

Barnen får en bra och väl fungerande övergång till fortsatt lärande i förskoleklass

Vi arbetar utifrån områdets pedagogiska år som ger möjlighet till ökad måluppfyllelse. Året skapar fokus genom struktur och delaktighet. Vi arbetar med skola och föräldrar utifrån det samverkansavtal som finns mellan Kungsholms kommunala skolor och förskolorna Verksamheten utgår från det enskilda barnet såväl som gruppen. Barn lär i interaktion med varandra. Våra miljöer erbjuder mötesplatser för barnen. Pedagogisk dokumentation bidrar till att barnen utvecklar sin förmåga till samarbete, kooperativt lärande, problemlösning och självständigt tänkande. Vi arbetar med tvärgrupper inom St.Eriks förskoleområde för 5 -åringarna varje vecka.

Barnen får många möjligheter till kulturella upplevelser.

- Vi går tillsammans till biblioteket. - Vi skapar i olika material. - Vi använder många olika uttryckssätt i vårt undersökande. - Vi upplever konstverk i närmiljön. - Vi sjunger. - Vi dramatiserar. - Vi är nyfikna på vår omvärld. - Vi vill samverka med andra aktörer i samhället. - I vårt

projekterande arbetssätt ingår ibland att besöka museer, utställningar, byggnader och platser. - Vi uppmärksammar mångfalden i samhället.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas. Tycker du att vi på något sätt brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till närmast berörd personal.

Känner du dig ändå inte nöjd kontakta förskolechef Marie Stighammar-Borg, marie.stighammar-borg@stockholm.se

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre!

Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål.

Dessa kan du framföra muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på din förskola, i stadsdelsförvaltningens reception på St Eriksgatan 47 A eller på Kungsholmens stadsdelsnämnds hemsida på internet, www.stockholm.se/kungsholmen.

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetsplatsträffarna

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar är Du välkommen att kontakta förskolechef Marie Stighammar-Borg, marie.stighammar-borg@stockholm.se

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-02-19

Kvalitetsgaranti - S:t Görän

Kungsholmens kommunala förskolors vision:

”Barnen blir världsmedborgare i ett samhälle där det livslånga lärandet står i fokus”

S.t Görans förskoleområde består av sex förskolor med sammanlagt 20 grupper och 336 barn under vårterminen 2015.

Förskoleområdet leds av en ledningsgrupp som består av förskolechef, en biträdande chef och en pedagogisk utvecklingsledare. Ledningsgruppen har till sitt stöd en strategigrupp som består av en arbetsplatsledare från varje förskola som också fungerar som en länk till ledningsgruppen

Ledningsgruppens uppdrag är att stödja det pedagogiska arbetet och skapa en sammanhållen organisation med fokus på utveckling och förbättringsarbete.

I vår strävan att vara en lärandeorganisation spelar våra nätverk en viktig roll. All ordinarie personal ingår i nätverken som leds av våra pedagogiska utvecklingsledare. I nätverken möts pedagoger från olika förskolor för erfarenhetslärande utifrån aktuella utvecklingsområden och pedagogisk dokumentation från vårt gemensamma reflektionsverktyg för utforskande

Verksamhetsidé

Barn, vårdnadshavare och personal skall känna sig välkomna till områdets förskolor. Verksamheten ska utmärkas av en öppenhet och respekt för allas erfarenheter, tankar, idéer som stödjer delaktighet och inflytande för alla. Barn och vårdnadshavares röster ska lyftas fram när verksamheten planeras, genomförs och utvärderas.

Förskolorna ska erbjuda en mångsidig verksamhet av hög kvalitet som ska fungera som ett komplement till hemmen. Alla barn ska erbjudas rika möjligheter till ett lekfullt lärande, utforskande och ställas inför nya utmaningar. Pedagogernas förhållningssätt ska utmärkas en stark tilltro till barnens förmågor och vilja att lära om sig själv och andra. Syftet är att skapa en verksamhet i områdets förskolor som ger en öppen och generös miljö i nuet för framtiden.

ÅTAGANDE

Barnen förstår och praktiserar alla människors lika rätt och värde.

S.t Görans förskoleområde har en gemensam vision beskriven i förskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling. Det

finns en gemensam policy och handlingsplan för akuta situationer, och rutiner för att tidigt upptäcka, utreda och åtgärda vid kränkningar. Varje förskola har tagit fram främjande insatser utifrån varje diskrimineringsgrund, samt för att förebygga kränkande behandling. Alla avdelningar på förskolorna gör en kartläggning utifrån förskoleområdets egna verktyg. Kartläggningen ligger till grund för de förebyggande åtgärder som arbetet bygger på. Diskrimineringsombudsmannens plan för förskolan används i detta arbete.

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande.

Barnen får i sin vardag uttrycka sig på många olika sätt som gynnar deras lärprocesser. Personalen ansvarar för att stödja kommunikativa sammanhang där barn får möjlighet att lyssna och i samtal med andra uttrycka idéer, komma på lösningar i de aktiviteter som pågår i såväl små grupper som i hela barngruppen. Vi ser lärandet som en transdisciplinär (ämnesöverskridande) process där utforskandet inom olika ämnen förbinds till en meningsfull helhet. Vi ser kunskap som något föränderligt och i stark förbindelse med sitt sammanhang. Nya förståelser skapas hela tiden i mötet med vår omgivning. Vi förhåller oss till vedertagen kunskap med hållningen att vi i vårt utforskande kan skapa ny kunskap tillsammans med barnen. Den pedagogiska miljön ska stödja vår kunskapssyn och den värdegrund som vår verksamhet vilar på. Miljö och material spelar en viktig roll för barnens möjlighet att få bli till som kompetenta, utforskande kunskapare. Miljön ska berätta för barnen vilka möjligheter som finns men samtidigt lämna stort utrymme för kreativitet.

Barnen är delaktiga i demokratiska processer.

Den pedagogiska miljön organiseras så att barnen själva kan välja och ta för sig av det utbud som finns. Ett varierat, mångfacetterat och utmanande material som utvecklar barnens egna initiativförmågor och ger möjlighet till inflytande i val. Miljöer och material ska locka till vidare utforskande, spegla vår tilltro till barnens förmågor och kompetenser. Med stöd i den pedagogiska dokumentationen och reflektionsunderlag uppmärksammas och lyfts barns nyfikenhet och lärande fram och ligger till grund för det fortsatta arbetet. Den lärande gruppen och de gemensamma lärprocesserna ska vara centrala i vårt arbete. Vi väljer att se hur barns olikheter i form av styrkor, förmågor, erfarenheter och kunskaper blir till en resurs för hela gruppen och det enskilda barnets lärande. Det är till stor del barnens frågor och teorier i projektarbetena som tillsammans med personalens kunskap och reflektion skapar verksamhetens innehåll.

Förskola och hem samverkar med varandra utifrån sina olika roller

Grunden till en god samverkan läggs i bra introduktion till förskolan, där vi lägger grunden för ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. I förskoleområdet finns det gemensamma rutiner och underlag till introduktionen i förskolan. Det finns många möjligheter för familjerna att ta del av verksamhetens innehåll och att vara aktiva, till exempel föräldramöten, förskoleråd, utvecklingssamtal, genom att delta i verksamheten och verksamhetsbrev från förskolorna. I förskoleområdet finns gemensamt material för utvecklingssamtal. Vi har arbetat fram ett material för att kunna ge vårdnadshavarna en god information om vad som hänt under dagen för varje enskilt barn.

RÄTTELSE

Om du anser att vi inte lyckas leva upp till vårt åtagande så vill vi att du genast berättar det för oss. Vi kommer då att ta upp dina synpunkter i arbetsgruppen och/eller med dem det berör. Tillsammans med dig försöker vi sedan komma fram till en lösning.

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre!

Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på förskolan, i Stadsdelsförvaltningens reception på Lindhagensgatan 76 eller på Kungsholmens Stadsdelsförvaltnings hemsida; www.stockholm.se/kungsholmen

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetslagsträffar och används i förbättringsarbetet. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker.

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar så är du välkommen att kontakta Förskolechef Erik Bruun, på telefon 08-508 08 791

eller via e-post

erik.bruun@stockholm.se

Det går också bra att kontakta biträdande förskolechef Angelika Hatlevoll på telefon 08-508 08 465 eller via e-post

angelika.hatlevoll@stockholm.se

Stockholm 2014 02 02

Erik Bruun

Förskolechef

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-
02-19

Kvalitetsgaranti - Fredhäll och Kristineberg

Glädje, Trygghet och Lustfyllt lärande genomsyrar vår verksamhet.

Förskolan lägger grunden till ett demokratiskt medborgarskap, ett livslångt lärande och en tro på den egna förmågan. Vi lägger stor vikt vid att stärka barnens identitet och därigenom deras självkänsla. Det är viktigt att trygghet och omsorg om barnen är liksom tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra blir tongivande i våra verksamheter. Barnen och föräldrarna ska känna sig välkomna och delaktiga i vår verksamhet utifrån de ramar för samverkan som finns. Föräldrar skall med förtroende kunna lämna sitt barn i vår verksamhet och känna sig trygga med vår pedagogiska kompetens. Vi strävar efter att vår verksamhet ska präglas av en anda av delaktighet, inflytande och ansvar och vi lägger stor vikt vid en hållbar förskola, förskola där alla människor trivs och utvecklas i.

Beskrivning av enheten

Förskolornas verksamhet riktar sig till vårdnadshavare med barn i åldern 1-6. Förskoleområdet kommer under vårterminen ha 185 barn inskrivna på sju förskolor som alla ligger i Fredhäll och Kristineberg. I förskoleområdet ingår förskolan Iskristallen, förskolan Pilfinken, förskolan Ängsknarren, förskolan Lilla Björnen, förskolan Skogslandet (öppnades 1 jan 2014) samt förskolan Purpurn. I förskoleområdet ingår även en tillfällig förskola Väderleken och Öppna Förskolan, i Rålambshovsparken.

ÅTAGANDE

Barnen har respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö

Miljön både ute och inne skall erbjuda och inspirera till att barnen bjuder in varandra i leken och utveckla strategier för att kunna interagera med varandra. Pedagogerna finns i närheten av barnen för att hjälpa till att sätta ord på de känslor som kommer till ytan under barns lek. På samlingarna får barnen möjlighet att bli lyssnade till och sedda samt träna på turtagning och aktivt lyssna. Miljön skall vara utformad på ett sådant sätt att det skapar möten mellan barnen där spontana dialoger uppstår. Miljön skall också bidra till att erbjuda "alla" barnen möjligheter att finna meningsfullhet och känsla av delaktighet. Barnen deltar i olika gruppkonstellationer som förändras under tid och dag. Pedagoger observerar barnen enskilt och i grupp, skriver dokumentationer och reflekterar över dessa med syfte att fånga in, utmana och pröva olika arbetssätt kring jämställdhet och demokrati. Vi uppmärksammar viktiga datum för olika kulturella traditioner som

finns inom Fredhäll-Kristinebergs förskolor och välkomnar nya kulturella traditioner som barnen och familjer samt medarbetare har med sig. Genom olika temadagar arbetar avdelningarna kring Barnkonventionen samt ”Lilla genuspaketet”. Boklådor ska delats ut till alla block och finns att tillgå samt en handledning kring hur man kan arbeta med människors lika värde och jämställdhet. Genom att pedagoger får möjlighet att bekanta sig i NVC (Nonviolent Communication) ökar deras medvetenhet/förmåga att kunna hjälpa barnen sätta ord på sina känslor och behov och på så sätt bidra till demokratiskt förhållningssätt på förskolan.

Barnen utvecklar sina förmågor och sin kreativitet i samspel, kommunikation, matematiskt tänkande och naturvetenskap genom ett lustfyllt lärande.

Enligt läroplanen ska förskolan bidra till att barn utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära skall utgöra grunden för den pedagogiska verksamheten. Förskollärarna och barnskötarna tillämpar ett projektinriktat arbetssätt där de pedagogiska miljöerna skapas utifrån olika former av observationer, dokumentationer och analyser av barnens läroprocesser, i såväl grupp som individuellt. Syftet är att synliggöra barnens tankar, frågor och funderingar samt upptäcka vilka läroprocesser barnen gör och erövrar för att driva projektet vidare. Barnens matematiska och logiska tänkande utmanas på olika sätt i den pedagogiska verksamheten genom att barnen får möjlighet att iaktta likheter och olikheter, beskriva, jämföra, sortera, klassificera och se mönster för att kunna dra egna slutsatser. Matematik används som en viktig del i de vardagliga aktiviteterna t ex dukvärdar, vid frukt delning, sko på tagning mm, där barnen inspireras till att reflektera kring matematiska begrepp och användning av dem i olika sammanhang. Barnen får forska kring naturvetenskap, teknik och genomföra experiment. Syftet med arbetet är att barnen ska få möjlighet till att formulera egna hypoteser och att få pröva dessa genom att utföra experiment och dra egna slutsatser kring vad som sker. Blandningar som i lös form blir till fast form när de rörs ihop. Vatten som fryses ner till is – ett element som är i rinnande form blir till fast form, hur kan man få en lampa till att lysa med hjälp av ett batteri? Hur kan barnen förflytta vatten från en röd hink till en blå utan att ösa är några exempel på hur pedagogerna kan utmana barnen. Dagens föränderliga kunskapsamhälle ställer höga krav på kommunikativ förmåga och förmåga att behärska det svenska språket. Genom ett utforskat arbetssätt skapar förskolan en möjlighet för barnen att sätta ord på sina egna upplevelser och genom att använda språket som redskap för tänkande, för kommunikation och kunskapsutveckling. Verksamheten skall erbjuda barnen en rik språkmiljö där barnen skall få ett språkutrymme efter sina egna förutsättningar. Sagoläsning, samlingar, tecken, symboler, estetik och kreativitet är viktiga inslag för barnens språkligautrymme, där språket har en viktig roll i alla läroprocesser vilket är nära förbundet med barnens identitetsskapande och självkänsla.

Barnen är delaktiga i demokratiska processer

Förskolans verksamhet ska genomsyras av barnens initiativ och åsikter samt pedagogernas intresse av att uppmuntra och utmana dessa. Genom dagliga samtal med barnen skapar vi förutsättningar för att varje dag möta barnen där de är. I samtalet med barnen tar vi reda på barns åsikter och önskemål om verksamheten. När vi planerar verksamhetens lyssnar vi in barnens åsikter och önskemål. Vi skapar medvetet situationer där barn har möjlighet att välja aktivitet, lek, utflyktsmål m.m. Barnen uppmuntras att uttrycka egna åsikter i olika sammanhang under sin dag på förskolan. Vi ser regelbundet över dagens rutiner så att onödiga avbrott i barnens verksamhet undviks. Miljön både ute och inne skall erbjuda och inspirera till att barnen bjuder in varandra i leken och utveckla strategier för att kunna interagera med varandra. Pedagogerna finns i närheten av barnen för att hjälpa till att sätta ord på de känslor som kommer till ytan under barns lek. På samlingarna får barnen möjlighet att bli lyssnade till och sedda samt träna på turtagning och aktivt lyssna. Miljön skall vara utformad på ett sådant sätt att det skapar möten mellan barnen där spontana dialoger uppstår. Miljön skall också bidra till att erbjuda ”alla” barnen möjligheter att finna meningsfullhet, delaktighet och möjlighet att bredda sitt lekmönster genom ett varierat material för lek. Barnen deltar i olika gruppkonstellationer oavsett ålder, nationalitet och kön, gruppkonstellationer kan förändras under tid och dag. Pedagoger observerar, dokumenterar och analyserar barnen enskilt och i grupp samt reflekterar över dessa med syfte att fånga in, utmana och pröva olika arbetssätt kring demokratiska läroprocesser. Vi uppmärksammar viktiga datum för olika kulturella traditioner som finns inom Fredhäll -Kristinebergs förskolor och välkomnar nya kulturella traditioner som barnen och familjer samt medarbetare har med sig. Genom olika temadagar arbetar avdelningarna kring Barnkonventionen samt ” Lilla genuspaketet”. Boklådor ska delats ut till alla förskolor och finns att tillgå samt en handledning kring hur man kan arbeta med människors lika värde och jämställdhet. Genom att pedagoger får möjlighet att bekanta sig i NVC (Nonviolent Communication) ökar deras medvetenhet/förmåga att kunna hjälpa barnen sätta ord på sina känslor och behov och på så sätt bidra till demokratiskt förhållningssätt på förskolan.

Förskola och hem samverkar med varandra utifrån sina olika roller.

Enligt Lpfö 98/10 har vårdnadshavaren ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan skall komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. För att samverka kring barnet ska ske är det förskolans och föräldrarnas ansvar att både ge och ta till sig den information som är av vikt för barnets vistelse på förskolan. Föräldramöten, utvecklingssamtal, enkäter, förskoleråd och föräldrainsformation är exempel på former för föräldrainsflytande och

delaktighet i förskolans verksamhet. Pedagoger observerar, dokumenterar, reflekterar och analyserar barns läroprocesser som de sedan använder som ett underlag inför de individuella utvecklingssamtalen som erbjuds i februari. Det dagliga mötet mellan föräldrarna och pedagogerna är en viktig grund för en god relation med familjerna och utgör ett tillfälle att ge och få information som är av betydelse för barnet på förskolan. I mötet med föräldrarna skall tillfällen ges att bjuda in till verksamheten där vårdnadshavarna får delta tillsammans med barnen. Syftet med detta är bland annat att ge vårdnadshavarna en inblick i hur vårt arbete är utformat och hur barnen utvecklas och lär i vår verksamhet. När ett barn erbjuds plats på förskolan arbetar vi med ”föräldraaktiva heldagarsinskolningar” där föräldrarna är med sitt barn i gruppen hela dagarna för att få en insyn och tydlig bild av hur verksamheten bedrivs. Under inskolningsperioden ges föräldrarna möjlighet att delge pedagoger i gruppen sin bild av barnet. Inskolningslängden är varierande och tar hänsyn till det individuella barnet och föräldern. I samband med inskolningen bjuder vi in föräldrarna till informationsmöte.

Barnen får en fungerande övergång till fortsatt lärande i förskoleklass.

Alla barn som ska börja i förskoleklass är med i en 5-6 års grupp i syfte att träna social samspel och självständighet. Tillsammans med andra barn på enheten som skall börja skolan formas olika aktiviteter med syftet att stärka barnens självkänsla, ansvar, sammanhållning och delaktighet. Gruppen träffas regelbundet under våren och avslutar med en heldagsutflykt i slutet av terminen. Föräldrar och barn inbjuds till avslutandesamtal på våren. Vi gör skolbesök på vårterminen samt deltar i de aktiviteter som är riktade till Kungsholmens blivande förskoleklassbarn. Vi arbetar efter planen för samverkan "Övergång mellan förskola-skola" som finns i stadsdelen.

Fredhäll-Kristinebergs förskolor erbjuder ett varierat kulturutbud

Inom Fredhäll-Kristinebergs förskolor ska kultur och estetik utgöra en integrerad del av barnens lärande. Syftet är att kultur och estetik genom lek ska genomsyra våra projektarbeten. Därigenom får barnen möjlighet att utveckla sin skapande förmåga och prova på olika estetiska uttrycksformer i enlighet med Lpfö 98 och Stockholmstads kulturplan ”Kultur i ögonhöjd”. Kultur finns runt omkring oss dagligen, allt vi gör är en del av vårt kulturarv och det kreativa tänkandet. Vi på Fredhäll-Kristinebergs förskolor arbetar inte enbart utifrån de externa kulturupplevelserna utan försöker på förskolorna också visa på den kultur som vår värdegrund, kunskapssyn och lärande lutar på. Barn som kulturgörare kommer fram genom olika aktiviteter som inte någon vuxen styr över, i form av eget skrivande, roll lekar, skämt, rim och ramsor. (Kultur av barn) Barnen, utifrån sin förmåga, besöker biblioteket minst en gång i månaden och deltar i det utbud som

biblioteket erbjuder. (Kultur med barn) Under hela året utnyttjar vi stadens närliggande parker och upplever konst som finns utplacerad där. Under hela året följer vi de traditioner som finns inom Fredhäll-Kristinebergs förskolor, där det finns en pedagog representant i traditionsgruppen/avdelning som träffas och planerar tillsammans de kommande händelserna. Det kan vara sommarfesten, förskolans dag, Lucia mm. Vi kopplar våra projektarbeten till ett externt kulturellt besök. (Kultur för barn) Vi har olika musik och rytmik övningar tillsammans med barnen. Vi använder oss av enhetens interna kunskaper inom området dans, rörelse som vi kopplar till det pågående projektet. Kulturbegreppet kommer också in i måltiderna på förskolan. Tema veckor bestäms tillsammans med köket, som samarbetar med pedagogerna kring olika kulturers mat.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas. Hör av dig om du tycker att vi har brustit i våra åtaganden. Vänd dig i första hand till berörda pedagoger. Är du ändå inte nöjd kontakta förskolechef Alicja Lindell 08 508 08 733 eller tf. biträdande förskolechef Lena Malmer 08 508 08 732

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre!

Därför vill vi att du framför dina synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig på förskolan, i Stadsdelsförvaltningens reception på Lindhagensgatan 76 eller på Kungsholmens Stadsdelsförvaltnings hemsida; www.stockholm.se/kungsholmen

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetslagsträffar och används i förbättringsarbetet. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar är Du välkommen att kontakta förskolechef Alicja Lindell 08 508 08 733 eller tf. bitr. förskolechef Lena Malmer 08 508 08 732.

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-02-19

Kvalitetsgaranti - Preventionsenheten Fält och Fritid

Preventionsenheten Fält och Fritid arbetar för att barn och ungdomar på Kungsholmen ska ha en gynnsam utveckling. Vi arbetar som närvarande professionella vuxna med att tillföra och stärka skyddsfaktorer samt att förebygga, uppmärksamma och begränsa riskfaktorer hos och kring barn, ungdomar och föräldrar. Enheten arbetar med ett inkluderande förhållningssätt där vi stärker barn och ungas förutsättningar utifrån deras enskilda behov, vilket genomsyrar hela verksamheten.

FN:s barnkonvention utgör grunden för enhetens arbete. All verksamhet har som mål att barn och ungdomar ska få sina rättigheter tillgodosedda och att deras bästa ska komma i främsta rummet med en trygg uppväxt och gynnsam utveckling som resultat. Arbetet utgår främst från följande artiklar:

- **Artikel 1:** I denna konvention avses med barn varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet.
- **Artikel 2:** Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- **Artikel 3:** Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder och beslut som rör barn.
- **Artikel 12:** Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör henne/honom.
- **Artikel 13-15:** Varje barns rätt till yttrandefrihet, tankefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet ska respekteras.
- **Artikel 26:** Varje barn har rätt till social trygghet.
- **Artikel 31:** Varje barn har rätt till lek, rekreation, vila och fritid.
- **Artikel 36:** Varje barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.

Målgruppen för Preventionsenhetens arbete är barn och ungdomar som bor och/eller vistas på Kungsholmen. Eftersom barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling är även föräldrar en viktig målgrupp för enhetens arbete.

Med barn och ungdomar avses alla personer under 18 år. Äldre ungdomar (16–18 år) upprätthåller vi relationen till utifrån tidigare kontakt och slussar vidare vid behov, som ofta handlar om att få hjälp med utbildning eller jobb. Vi ser att det skulle behövas ytterligare vägledning och psykosocialt stöd för unga vuxna på väg hemifrån och

ut i yrkeslivet, men utifrån enhetens syfte och mål har vi i dagsläget inte resurser att prioritera denna målgrupp.

Enheten har ett uttalat uppdrag att samverka med olika aktörer som finns på de arenor där barn och ungdomar befinner sig. Därmed är förskolor och skolor, föräldrar, socialtjänst, polis, Stödcentrum för unga brottsoffer, Program Supporter, ungdomsmottagningar, Maria Ungdom, ungdomsjouren samt många fler aktörer naturliga samarbetspartners.

Eftersom många riskfaktorer i kombination med frånvaro av skyddsfaktorer är den starkaste indikatorn för olika former av normbrytande beteende är det viktigt att ha ett helhetsperspektiv i det preventiva arbetet. Enhetens tre verksamhetsdelar: främjande, förebyggande och uppsökande arbete, kompletterar varandra i målet att bidra till en gynnsam utveckling för barn och unga på Kungsholmen.

Följande verksamheter bedrivs inom enheten:

Parklekar

Parklekar är lekplatser med personal som bjuder in till främjande möten. Besökare i åldern 0-100 år erbjuds miljöer som uppmuntrar till lek, skapande och rörelse. På Kungsholmen och inom enheten finns två parklekar, Kronobergsparken och Rålambshovsparken, båda med sin unika profil. År 2013 firade parklekarna 75 år på Kungsholmen.

Parklekarna är öppna verksamheter som bygger på frivillighet, inflytande och delaktighet. Tillsammans med besökarna skapar personalen möjlighet till rörelseaktivitet, kreativ verksamhet samt prövande av egna krafter. Arbetet utgår delvis från SKORRRV; en pedagogisk lekmetod som är utformad av IPA och bygger på delar av FN:s barnkonvention. Verksamheten är kostnadsfri och utan registrering. I respektive parklek jobbar två heltidsanställda, ofta med förstärkning av vikarier och praktikanter.

I samband med parklekens dag 17 maj 2014 planterades ett "Barnens träd" i respektive parklek i syfte att uppmärksamma barns rättigheter i Sverige. Träden ska symbolisera alla barns rätt till en värdig barndom i enlighet med FN:s barnkonvention. Vid varje träd finns därför en skylt med en text om barnens rättigheter.

Kronobergsparkens parklek

Till Kronobergsparkens parklek kommer människor i blandade åldrar; alltifrån små barn, förskolegrupper och ungdomar i högstadies- och gymnasieålder till pensionärer som träffas varje torsdag för att spela pingis och umgås.

Tonvikten i verksamheten ligger på kultur och idrott. Personalen jobbar utifrån begreppet "kultur i ögonhöjd", vilket innebär att kulturen ska vara lättillgänglig och finnas i barnens synfält. Exempelvis

erbjuds besökarna aktiviteter såsom målarstation, snickeri, pyssel och allsång. I parkleken får barnen och ungdomarna även testa på allt möjligt i idrottsväg och ibland anordnas sportturneringar. Verksamheten har öppet alla vardagar mellan kl. 9.00–17.00 med undantag för vissa fredagar då parkleken stänger tidigare för barnkalas.

Rålambshovsparkens parklek

I Rålambshovsparkens parklek ligger fokus på utomhusverksamhet där besökarna erbjuds många former av lek och aktiviteter i en trygg och inspirerande utomhusmiljö. Lekens betydelse är viktig för barns sociala lärande och motoriska utveckling och personalen vill visa att det med enkla medel går att skapa en pedagogisk och rolig utemiljö. Besökarna får exempelvis vara delaktiga i att bygga och snickra samt hjälpa till med sopsortering, städning och krattning, vilket också innebär att de bidrar till en kontinuerlig utveckling av parkleken.

Även Rålambshovsparkens parklek har besökare i alla åldrar; fritids och förskolor, barn och ungdomar som kommer i anslutning till skolan, föräldralediga med sina barn och äldre som vill ta en fika. Det centrala läget i Rålambshovsparken bjuder även in till besök för människor som vistas i parken samt lockar till sig långväga besökare från andra städer och länder. Verksamheten har öppet måndag-fredag kl. 9.00–17.00 och lördagar jämna veckor kl. 10.00–15.00.

Fritidsgården Kuggen

Fritidsgården Kuggen har öppet två dagar i veckan; onsdagar 17.00–21.30 och fredagar 17.00–23.00. Målgruppen är ungdomar i årskurs 6-9. Fritidsgårdsverksamheten erbjuder en trygg punkt för informella möten mellan unga och vuxna ledare – möten som stärker ungdomarna i deras individuella utveckling och i relation till jämnåriga. Verksamheten bygger på delaktighet, öppenhet och ett bekräftande förhållningssätt. Fritidsledarna tillvaratar ungdomarnas egna drivkrafter och idéer och hjälper dem att genomföra dem. Möjligheten till att utveckla riktad verksamhet finns också utifrån behov och resurser. Sedan 2014 erbjuder Kuggen "plugglounge" varje onsdag, vilket innebär att elever från hela Kungsholmen kan få hjälp med läxläsning.

Fältassistenter

Inom enheten arbetar tre heltidsanställda fältassistenter. De arbetar förebyggande och uppsökande både vardagar och helger i ungdomars miljöer: skola, fritidsgårdar, Internet samt ute på gator och torg.

Målgruppen är barn och unga i åldern 10-18 år som bor och/eller vistas på Kungsholmen, med fokus på ungdomar i högstadiesålder.

Med ungdomen i centrum samarbetar fältassistenterna med ett stort nätverk bestående av föräldrar, polis, socialtjänst, skola samt fältassistenter över hela Sverige.

Förutom Kungsholmens stadsdelsförvaltnings värdegrund följer fältassistenterna på Kungsholmen Riksförbundet för fältarbetares (RIF) riktlinjer för fältarbete:

- Fältarbetets grund är uppsökande och förebyggande arbete i offentliga ungdomsmiljöer.
- Fältarbete bygger på frivillighet, förtroende och respekt för ungdomars integritet.
- Fältarbete utgår från ungdomarnas behov och inriktas på att frigöra deras egna resurser.
- Fältarbete är professionellt socialt arbete som bedrivs kontinuerligt i ett långsiktigt perspektiv.

Preventionssamordning och verksamhetsutveckling

Preventionssamordnarens uppdrag är att samordna det förebyggande arbetet i stadsdelen. Arbetet sker huvudsakligen på strukturell nivå genom exempelvis kunskapsspridning och utbildningsinsatser till föräldrar och aktörer som arbetar med barn och unga, kartläggning av ungas behov samt nätverksarbete i olika former. I uppdraget ingår även att stödja enhetens verksamheter i metodutveckling, uppföljning och kvalitetssäkring samt att ansvara för enhetens övergripande kommunikation med boende i stadsdelen och olika samverkanspartners, exempelvis genom enhetens månatliga nyhetsbrev.

Fokusområden 2015:

- Fältassistenterna fortsätter sitt arbete med yngre åldrar
- Fortsatt satsning på tobaksförebyggande arbete genom projektet "För en rökfriare innerstad" som genomförs tillsammans med Södermalm och Norrmalm.
- Utbildningsinsatser med inriktning på ungdomars psykiska ohälsa
- Fortsätta att utveckla samverkan med våra samarbetspartners, till exempel skola, polis och socialtjänst.
- Fortsätta utvecklingen av samverkan med innerstadsperspektiv.
- Fortsätta att hålla en hög kvalitet i bemötande och utförande av enhetens uppdrag.

ÅTAGANDE

Barn och ungdomar på Kungsholmen tillförs skyddsfaktorer och riskfaktorer begränsas.

Enheten uppmärksammar barn, ungdomar och föräldrar i riskzon och erbjuder dem stöd och hjälp. För att stärka skyddsfaktorer hos och kring barn, ungdomar och deras föräldrar arbetar enheten med ett antal metoder på olika nivåer: - Motiverande samtal (individnivå) - Pedagogiska samtal med föräldrar i behov av stöd - Information, föreläsningar och utbildningsdagar för föräldrar och samverkanspartners - Preventionsprofilen (ett verktyg för att utifrån kunskapsbaserade risk- och skyddsfaktorer utveckla, kvalitetssäkra och tydliggöra det förebyggande arbetet) Enheten samordnar och deltar i tvärprofessionella nätverksmöten i stadsdelen för information- och erfarenhetsutbyte samt utvecklande av gemensamma förebyggande strategier och metoder. Enheten samverkar även med andra aktörer som arbetar med barn och ungdomar såsom Maria Ungdom, skolor, socialtjänst, polis, ungdomsmottagning samt ideella organisationer och föreningar. Under 2015 kommer enheten att utveckla sitt kommunikativa arbete genom att skriva en krönika i Vårt Kungsholmen. Syftet är att belysa vårt arbete och nå ut till en bredare målgrupp. Krönikan kommer framför allt att handla om olika aspekter av fältassistenternas arbete.

Barn och ungdomar på Kungsholmen är trygga

- Enheten har kompetenta medarbetare som är goda vuxna förebilder. - Fältassistenter finns närvarande i ungdomars miljöer på dagtid, kvällar och helger. - Enhetens öppna verksamheter är utformade och bemannade för att säkerställa besökarnas trygghet. - Enheten sammankallar och samordnar arbetet inom stadsdelens trygghets- och säkerhetsråd. - Information om verksamheterna och dess syfte förmedlas till barn, ungdomar, föräldrar och samverkanspartners.

Barn och ungdomar på Kungsholmen har möjlighet till lek, rekreation, fritid och vila

- Enheten erbjuder öppna mötesplatser med främjande verksamhet. - Enheten arbetar med ett inkluderande förhållningssätt där alla barn och ungdomar har samma rättigheter och lika värde. - Barn, ungdomar och vuxna som kommer till enhetens öppna verksamheter ska få uppleva och prova på olika saker, vilket gör att de stimuleras och utvecklas. Enhetens öppna verksamheter erbjuder barn, ungdomar och vuxna återkommande aktiviteter i form av: - musikrum och litteratur - uppmuntran till olika former av hantverk - allsång - lekmaterial som stimulerar och lockar till lek, spontanidrott och skapande verksamhet - ”kultur i ögonhöjd”, lättillgänglig kultur i form av målarstation samt olika skapandemetoder och hantverksmetoder - en miljö som lockar till utforskande och lek - olika sportturneringar - lekurser - Parklekens

dag en gång/år - Plugglounge (läxhjälp) - Besökares önskemål och behov tillgodoses genom att personalen är lyhörda. - Tillsammans med barn, ungdomar och övriga besökare skapar personalen en rolig och kreativ miljö. - Enheten samarbetar med lokala idrottsföreningar för att hjälpa barn och ungdomar att ta tillvara på intressen som växer i våra verksamheter. - Genom olika former av marknadsföring nås barn, ungdomar och föräldrar av information om enhetens verksamheter och dess syfte. - Aktuell information om enhetens öppna verksamheter och aktiviteter finns tillgänglig på varje mötesplats, enhetens egna hemsida: www.ungkung.se, förvaltningens hemsida samt på Facebook.

Preventionsenhetens verksamheter använder sig av ekologiska livsmedel

Preventionsenheten Fält och Fritid respekterar barn och ungas rättigheter genom att basera sitt arbete på artiklarna i FN:s barnkonvention.

- Samtliga verksamheter inom enheten planerar och genomför sitt arbete med utgångspunkt i barnkonventionen. - Parklekarna genomför aktiviteter som uppmärksammar barn och ungas rättigheter. I varje parklek finns ett "Barnens träd" som symboliserar alla barns rätt till en värdig barndom.

Enhetens öppna verksamheter erbjuder barn, ungdomar och vuxna ett varierat utbud av aktiviteter

Exempel på aktiviteter som enheten erbjuder är: - "kultur i ögonhöjd", lättillgänglig kultur i form av målarstation samt olika skapandemetoder och hantverksmetoder - musikrum och litteratur - uppmuntran till olika former av hantverk - allsång - lekmaterial som stimulerar och lockar till lek, spontanidrott och skapande verksamhet - en miljö som lockar till utforskande och lek - olika sportturneringar - lekurser Enheten hanterar ansökningar om Kulturstöd för unga och handleder ungdomarna som får beviljat stöd.

RÄTTELSE

Vi rättar till fel och misstag på en gång och ser till att de inte upprepas. Om du tycker att vi har brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till närmast berörd personal. Om du ändå inte känner dig nöjd kan du kontakta enhetschefen för Kungsholmens preventionsenhet fält och fritid, Robert Weintraub, på telefon 08-508 08 755 eller mejl robert.weintraub@stockholm.se.

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Synpunkter och klagomål som kommer till enhetens kännedom hanteras med hög prioritet och vi återkopplar alltid till avsändaren snarast möjligt. Vid behov förs frågan vidare till andra aktörer. Synpunkter som kommer in via de enkäter som genomförs med våra

målgrupper lyfts upp och diskuteras inom enheten som underlag för verksamhetsutveckling.

VILL DU VETA MER?

Mer information om Preventionsenhetens arbete och kontaktuppgifter till alla verksamheter finns på enhetens gemensamma hemsida: www.ungkung.se.

Du är även välkommen att kontakta enhetens chef, Robert Weintraub, på 08-508 08 755 eller robert.weintraub@stockholm.se.

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-02-19

Kvalitetsgaranti - Stockholms habiliteringsenheter

Verksamhetens huvudinriktning är:

Barnens självständighet och förskolans kompetens

Stockholms habiliteringsenheter består av två verksamheter, Habiliteringsenheten Ballongen i Skarpnäck och Stadshagens habiliteringsenhet på Kungsholmen. Kungsholmens stadsdelsförvaltning är huvudman för verksamheten.

Enheterna är behandlingsenheter för barn i åldrarna två till sex år med motoriska funktionsnedsättningar. Utöver detta ingår fortbildning till barnets förskola.

Barnens habiliteringscenter, i Landstinget, har bedömt att barnen behöver fler och mer samordnade habiliteringsinsatser än vad de har möjlighet att erbjuda. Syftet är att ge barnet möjligheter att utvecklas optimalt efter sina förutsättningar och därmed bli delaktig i det vardagliga livet. Upptagningsområde är hela Stockholms län. För barn utanför Stockholms Stad står hemkommunen för platskostnaderna. Barnen kommer två dagar i vecka under en träningsperiod på ca 20 veckor. De kommer tillsammans med en vuxen, oftast förskolepersonal, som därmed utvecklar sin kompetens. Stockholms habiliteringsenheter är ensamma i sitt slag i landet.

De två enheternas arbetsmetoder ger barn och föräldrar samordnade insatser och förskolan ökad kompetens. Barnens utvecklingsmöjligheter ökas genom att arbetslagen förmedlar och tar emot kunskaper från föräldrar, förskolepersonal och resurspersoner. På de båda enheterna arbetar arbetsterapeuter, logoped, pedagoger och sjukgymnaster.

Arbetet bedrivs i enlighet med §3 HSL och barnkonventionen Artikel 23

Länets förskolepersonal, som arbetar med barn med funktionsnedsättningar, får stöd så att de kan optimera barnens förutsättningar att ta del av förskolans läroplan. Fokus ligger på barnets möjligheter, inte begränsningar.

ÅTAGANDE

De barn som får stöd från habiliteringsenheterna, får utökade möjligheter till självständighet, inflytande och delaktighet.

Barnens träning är målfokuserad och intensiv. Hela teamet, arbetsterapeut, logoped, pedagog och sjukgymnast, sätter tillsammans med föräldrarna mål som barnet förväntas klara under den aktuella träningsperioden. Målområdena är motoriska, kommunikativa, och

sociala. Träningen syftar till att barnen ska uppnå en ökad delaktighet och självständighet i vardagliga aktiviteter utifrån sina egna förutsättningar. Tillsammans beslutar man också om de åtgärder som ska underlätta för barnet att leva så självständigt som möjligt. Mål och åtgärder dokumenteras i en habiliteringsplan. Barnen deltar i enheternas verksamhet, i grupp och enskilt, två dagar varje vecka. En person från barnets förskola, eller annan vuxen, följer med barnet, för att med stöd av handledning och fortbildning kunna träna och erbjuda en utvecklande vardag för barnet. Enheterna ansvarar också för förskrivning av hjälpmedel och stöd vid anpassningar av barnets olika miljöer. En god samverkan med barnets närmsta nätverk, familj och förskola, är avgörande för resultatet.

Förskolans personal ska uppleva att de fått ökad kompetens att stödja barns lärande och utveckling, i syfte att underlätta för barn med funktionsnedsättningar att inkluderas i förskolegruppen.

Fortbildningsinsatser erbjuds förskolepersonal, som arbetar med barn med funktionsnedsättningar. Externa föreläsare varvas med habiliteringsenhetens egna medarbetare. Under våren 2015 kommer ämnen som musik, kommunikation och lek att behandlas. Den förskolepersonal som aktivt deltar med ett barn på habiliteringsenheten får dessutom teoretisk och praktisk handledning som är speciellt anpassat för barnet. De får också förslag på hur de, i sin förskoleverksamhet, kan stödja barnet att aktivt delta. Varje vecka erbjuds ett teoretiskt fortbildningstillfälle med olika aktuella ämnen. Förskolepersonalen får individuell handledning och vid behov uppföljande besök på barnets förskola. Båda enheterna har inne och utemiljöer och en verksamhet som ska fungera som inspiration. I Habiliteringsenheten Ballongens verksamhet ingår planerad utevistelse där fokus ligger på hur barnet ska kunna vara delaktigt och stimuleras till lek och lärande utomhus.

RÄTTELSE

Vår ambition är att rätta till fel och misstag och att se till att de inte upprepas. Tycker du att vi på något sätt brustit i våra åtaganden vill vi gärna att du hör av dig till oss. Vänd dig i första hand till närmast berörd personal. Känner du dig ändå inte nöjd kontakta enhetschef Karin Porserud. Mobil 076 82 54 027 eller mail karin.porserud@stockholm.se

SYNPUNKTER / KLAGOMÅL

Vi är angelägna om att hålla en god kvalitet på vår verksamhet och anser att inget är så bra att det inte kan bli bättre.

Därför önskar vi att du framför synpunkter, förslag och klagomål. Dessa kan framföras muntligt eller skriftligt. Vill du framföra dem skriftligt kan du använda dig av en speciell blankett som finns tillgänglig hos oss på Stockholms habiliteringsenheter eller på

Kungsholmens stadsdelsnämnds hemsida på Internet,
www.stockholm.se/kungsholmen.

Alla inkomna synpunkter, förslag och klagomål vidarebefordras till ansvarig enhetschef. Snarast eller inom två veckor får du svar eller besked. Inkomna synpunkter är en stående punkt på arbetsplatsträffarna och används i förbättringsarbetet. Tre gånger per år sammanställs inkomna synpunkter utifrån art och omfattning och delges ansvariga politiker.

VILL DU VETA MER?

Vill du veta mer om vår verksamhet och hur vi arbetar är Du välkommen att besöka vår hemsida www.stockholm.se/habiliteringsenheterna eller kontakta Karin Porserud, enhetschef mobil 076 82 54 027 för att boka ett besök.

Stockholm den 2015-01-22

Karin Porserud
Enhetschef

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen 2015-02-19